

Žemaitiu anekduotā

Do žemaitē važiou ēš torgaus nomēi. Vēns ēš anū okatēj:

– Ale jimkiav ē padainioukiav.

– Gerā, – pritar anam ontrāsis, bet kažkāp ne-tīčiuoms pasok kuojē, ē ta tik šmukšt i ratu tekēni.

– Kuojē, kuojelē ratē! – ka sokriuoks ons kėik begaliedams so baisiausio nuteisėmo.

– Kuojē ratē!.. – dainiuodams pritar anam draugs.

A ženā, kuoks stėpros, kėits ē riktings ī žemaitis? Paklausik, kāp bova:

Kažkuokėi nepriatelē mėškė sotėka žemaiti. Jiemė anou ē pakuořė. Pratintaliava vargšos tris dėinas ē tris naktis. Kažkas ējē pru šali ē nolėda tou žemaiti. Noleists žemaitis nieka nasakė, tiktā kakla apčėpnuojē ē tėp keiktėis pradiejē:

– Rokšmīžės! Pakartė nuoriejē. Ale vėinam, ženā, baisė pakiriejē – napratės. Ė jiestė baisiausė ožsėnuoriejau. Vuo dar tuos mosės gīvatės kap so adatuoms bada...

Tou pasakės nosėspjuovė ē noėjē.

Žemaitis ein lėipto par Vėnta ē pašnėbžduoms vės kartuo:

– Vėnta, Vėnta, to mon švėnta... Ka parėjē lėipta, atsėsoka ē saka:

– No, to ē šniuokšti kap rupūžė...

Sovietu laikās kariuomėnie viršininks sodarėnie naujuoku sāraša:

– Kak vaša familija (kuoki Tamists pavardie)? – klaus tvėrta sodiejėma vīrioka.

– A mon sakā? – gerā neėšgėrdės ē nesopratės klausėma atsakė žemaitis.

Viršininks tėp ē ožrašė: „A mon sakā“.

Leit ontrāsis. Tas viel tou pati atsaka:

– A mon sakā?

Viršininks pamėslėje, ka anodo ī bruolė, tad ožrašė tėp, kap gėrdiejē.

Leit tretiesis žemaitis, ē viel tas pats:

– A mon sakā?

Sosėzlastiejē viršininks ē tvuojē žemaitiou par spronda.

Vuo tas ka ožkriuoks:

– Ož kou?

– Vo tėp ē reikiejē iš karta sakītė. Ėr ožrašė: „Ožkou“...

A ženā tamista, kou dara sovalkietis, aukštaitis, dzūkielis ē žemaitis, ka anėms paruoda špīga? Sovalkietis, tuoks ēšlaikīts, ramos žmuogos, ēšvīdės špīga, moštėis napol, bet vėsos esėtėmpės ēštratėn:

– Kvailas kaip čebato aulas!

Aukštaitis jau nebėšlaika ē tam, katros paruodė špīga, kert i ausi ēš dešėnies.

Dzūkielis baisė gers žmuogos, bet dar karštėis nis ož aukštaiti, tad kert ē ēš dešėnies, ē ēš kairies.

Ruoda špīga žemaitiou. Tas veiziejē, veiziejē, veiziejē ē ēšteniejē:

– A tatā mon ruodā?...

Pietris, daug metu kontrė žemė arė, rugius, mėizius augėna, pininga prasėmanė. Atėjē laiks anam ē pu pasauli pasėžvalgītė. Sosėtare so sosiedo važiutė i ekskursėjē. Keliuonė pasėrinka autuobosa. Ilėpa, isėkūrė. Ka jau apsėprata, pamatė, ka če ir ē ontros aukšts. Pietris isėdruosėna ē ožlėpa pasėžvalgītė. Ale naėlgā žvalgies. Tėp jau vėsumet ramos ē ēšlaikīts žmuogos šiou karta pargrīža baisiausė par-sėgondės ėr saka sava sosiedou:

– Tik tamsta tėn nalėpk – lek ėr tas ontrāsis aukšts i prieki, ale ka tėn šuoperė nie...

Kariuomėnie jau geruokā prakotės žemaitis seržants muoka naujuokus šaudītė. Vėsė kareivė kap kareivė, tik vėns, baisiausis karštakuošis, napataika ėr bėigts. Ka jau tuoks niekam nederous, skėr anam bausmė: ēšplaus vėsus kareivėniu kaliduruus.

Tas karėivis bova ne žemaitis. Ka tik išgėrda, kas anuo lauk, pašuoka i vėršo, stvierė šautova ē jau taikuos i sava viršininka. Vuo tas, kap ėr der šaltū nervū žemaitiou, saka:

– Šauk, šauk, vės tėik napataikīsi.

Atvažiava i Kauna kliniks uoperuotėis žemaitis. Atvežė anou i uoperacėnė, soleida mėgduomūsius, ale ons kãp gĩvs, tėp gĩvs. Jau nuor anam ontra porcėjė vaistū soleistė, vuo žemaitis spakajėj:

– Ale Tamsts navarkėt, vės tėik akiū nasomerk-sio – atvažiuodams juk vėso kelio mėiguojau.

Bet uoperacėjė rėk darītė ėr vaistus pakartuotė-nā soleistė rėk. Anėi žemaitė ni dabā najem, bet tas nuor, ka pradiets darbs būtom greitiau pabėngts ėr apsemet, ka jau ožmėga. Uoperacėjė prasėdiejė.

– Će pūlinīs, Će soaugėms, Će atauga, Će...

– Pjausta anou daktarā ėr vėskou, kou rond nerėkalinga, met i šalėp stuovinti viedra.

– Vuo Će tėkrū tėkriausis viežīs, – iposiejos ope-racėjė saka daktars.

– Tuo tā jau i viedra nemeskėt. Pats nuorieso apvezietė – viežė dā namatiau, – goliedams ont stala naėšlaikė žemaitis.

Žemaitis ožėjė i karĉema ė padaugėna. Išėjės lauk naėšsėlaikė ė ėšsėplietė ont vėiškelė. Važiuo pru šali žmuogos. Priėjė, kel, bet napakel. Pradieję ons žemaiti purtītė, praša patrauktė kuojės.

– Ka Će ne mona kuojės. Mona bova apmautas, so batās, vuo šiuos – basas, – atsakė anam žemaitis, apsevertė ont kėta šuona ėr pradiejė tuoliau parptė.

Zuosė eit išpažintėis. Konėgielis anou pažĩst, žėna, ka muotrėška „šėlta“ – tėik sava, tėik svetė-mus vĩrus mĩl. Klausies, klausies muotrėškelės, vuo ka ana pabėngė, naėškėntė:

– Vėsuokiausiu grieku Tamista Će mon pripasa-kuojė, ale aple linksmĩbės ėr svetėmus patėlus – ni žuodė. Reikiejė pridėitė, ka tonkė so svetėmās vĩrās mėigti, – nedroušė ištārė dūšieliu ganĩtuos.

– Ta jau, klėbuonieli, ka ne. So svetėmās vĩrās būdama aš tėkrā ka nikumet naožmingo...

Išėjė Jurgis iš karĉemuos ė... onsieda ont sava ar-klė. Pamatė anou sosiedā ė šauk:

– Jurgi, Jurgi, tamsta atbolā ont arklė ontsiedā.

– Kuo tėn alduojėt? Pu pėrmo paklauskėt, i katrou posė aš juoso...

Zuosė palaiduojė sava vĩra, pastatė ont anuo kapa paminkla, ėr ožrašė: „Ilsiekis ramĩbie pakol aš atėso“...

Atejė žėima. Pradieję žemaitiou šaltė ausis – rėk pėrktė keporė. Prastuos nanuor – Će juk tuoks dākts, ka kuožna dėina anuos nakėisi ė na bet kor, vuo ont galvuos diesi. Ka tuoks rėkals, ėiškuos tėkruos – kailėnės – keporės. Ožėjė i vėina krau-tovė, i kėta ožėjė, vuo tuokiuos, kuokiuos nuor, vės nie ė nie. Ont galū gala somėslėjė ožėtė i pri savė-valdĩbės rūmu stuovintė krautovė. Je. Keporiu Će ĩ, ė tuokiū, kuokiū žemaitis ėiška. Ale naparduod tėn anam tuos keporės. Ė vėinėp, ė kėtėp praša – ne ėr ne. Nė deputats, nė savėvaldĩbės puons – napriklau-sa. Anuos – tik valdėninkams.

– Vuo dėl kuo? – tėraujės žemaitis.

– Tuokės keporės gerėn valdiuos imidža (ĩvaiz-di). Anuos – ėš veislėniu žvierieliu kailiu, vuo tėi re-tiau veisas nego šiū laikū valdėninkā... Vėsėms neož-tenk. Torio taupītė. Greitā juk viel – naujė rinkėmā.

Atvažiava žemaitis i Amerikas ambasada ė pra-ša kũ greitiau anam išduotė viza – nuor važiuotė i Amerika pas bruoli.

– Kas Će par tuoks jau svarbos rėkals, – klaus anuo?

– Bruolis sens, dėrbtė nabgal, serg...

– Vuo dėl kuo ons karšintėis nagal atvažiuotė pas tamistas? Kuo pats tori i tuokės tuolĩbės plak-tėis? – pradiejė kamantėnietė anou ambasadas dar-buotuojė.

Žemaitis pakėilė galva, pasėveiziejė i sava tardĩ-tuojus ė rimtā pāiškėna:

– Tamstas, musintās, nasopratuot. Mona bruo-lis tėkrā ka serg, bet anam ne ta lėga, aple katruo Tamsts mėslėjėt. Ons dā nadorniou...

Muokĩtuos:

– Kuoks ĩ veiksmažuodė laiks: aš tvarkaus, uns, ana tvarkus?

Petrėilis pakel ronka:

– Priššvėntinis....

(Nukelta j 66 p.)

Atėję muotrėška i krautovė ē saka, ka nuor no-
sėpėrktė pėrštėnės. Pardavėis paslaugos: paruodė
kelės anū puoras, bet muotrėškā anuos vės netink
ē netink.

– Ta kuokiū tamstā rėktom? – klaus tas.

– Karštuos kavuos so pėino spalvuos, pāiškėna
pėrkiejė.

– Vuo so cokro a be? – nebiškėntės driebteliejė
pardavies.

Sūnos klaus tėiva, gal kartās ons žėna, dėl
kuo onkstiau muotrėšku pėrštėnės liuob būtė so
skīliem.

– Ka kavalėirė anuoms, pėrštėniu nanomuo-
vos, ronkas galiptom bočiuotė.

– Vat kāp... Dabā sopronto dėl kuo mūsa dė-
rektuoriaus švarks tėis ožpakalio ir praskelts...

Narvė do liūtā apveizėijė nešiuojema vaistėnelė
ē akėnius stuorās stėklās:

– Je. Tas bova gers veterėnuorios, – saka vėns
liūts.

– Tėp, tėp, – pritar ontros. – Gaila tik, ka ni
kaulelė nablėka...

Atėjės i policėjė benamis pasėskundė, ka anou
apvuogė – iš vėsa 37 dāktus.

– Iš kor tėp tėkslė žėnā? – klaus policininks.

– Gerā atsėmėno, ka toriejau keporė ē kartu
kaladė...

– Vākā, ēšvardinkėt pėnkis Afrikas gīvūnus, –
paprāšė muokītuojė par pamuoka...

Pėrmāsis pakielė ronka Petrioks.

– No, Petrieli, sakīk.

– Dramblīs ē ketorės bezdiuonės....

– Stapuonieji, gal to kartās mon bėnt gielelė
galietomi paduovėnuotė...

– Zuoselė, vuo kam? To juk dā nanomėrė, dā
gīva.

Patīrės vīrs muoka sava jauna sosieda:

– Juonā, klausīk ēr isėmink: muoterėška vėso-
met siurpīzos, bet ne vėsomet duovėnelė....

– Stapuonā, a žėnā, kas ī etikets?

– Vuo kas?

– Etikets, ka galvuoji – tėkra dvasna, vuo sakā
„Labs, kolega. Maluono Tamstelė matītė!“

Rokuojės dvė sosiedės:

– Petrelė, vuo dėl kuo tava martė tuokė
kūda?.....

– Zuoselė, no to mon pasakīk, a esi kor nuors
matosi reibė gīvatė.

Petrielis:

– Tetok, šėndėin muokīkluo vīks mažāsis tievū
sosėrinkėms.

– Kāp soprastė: „mažāsis“?

– No... to, aš ē dėrektuorios.

Petrioks saka sava tieveliou:

– Tetok, dėrektorios skombėna, nuor, ka atva-
žiuotomi.

– Ta kou dabā pridėrbā?

– Čė tava dėrektuorios skombėna...

Vīrs pareit nomėi prigierės ē iš karta krimt i
luova. Patė preiit pri anuo ē saka:

– Senė nuorio so tavėm pasėrokuotė aple rėka-
lus, bet vės negalio – to vės gėrts ē gėrts.

– Nesopronto, – atsaka vīras. – Gėrts aš, vuo
rokuotėis to negali...

Rokuojės bėndradarbė:

– Šefs oždraudė darba laiko gertė kava ē skaitī-
tė laikraštius.

– Ta kou dabā darīsem?

– Išėitės paprasta: nu šiuol gersem erbeta ē
skaitīsem žornalus.